

SHIFOKOR

SAMARQAND DAVLAT
TIBBIYOT INSTITUTI
NASHRI

SO'ZI

GAZETA 1938 YILDAN "MEDITSINA FANI UCHUN" NOMI BILAN CHIQA BOSHLAGAN

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QUROLLI KUCHLARI TASHKIL ETILGANINING 29 YILLIGI VA VATAN HIMOYACHILARI KUNI MUNOSABATI BILAN BAYRAM TABRIGI

Hurmatli askar va serjantlar, ofitser va generallar!

*Qurolli Kuchlarimiz faxriylari!
Muhtaram vatandoshlar!*

Avvalo, siz, azizlarni, sizlar orqali butun xalqimizni O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tashkil etilganining 29 yilligi va Vatan himoyachilari kuni bilan chin qalbimdan samimi muborakbod etaman.

Ushbu qutlug' ayjom tom ma'nodagi umumxalq bayramiga, azaldan xalqimizga xos bo'lgan vatanparvarlik, mardlik va jasurlik kabi yuksak fazilatlar timsoliga aylanib borayotgani barchamizni quvontiradi.

Ta'kidlash kerakki, milliy armiyamizning kuch-qudrati azmu shijoatlari va har ishda yetuk salohiyatlari harbiy xizmatchilarimizning, bag'rikeng va olijanob xalqimizning birligi va hamjihatligidadir. Bu haqiqatni bugungi kunda har qachongidan ham chuqur his etmoqdamiz.

Ishonchim komilki, ana shunday buyuk ma'naviy qudrat manbai bor ekan, el-yurtimizning tinch va osoyishta hayoti, Vatanimiz mustaqilligiga hech qanday yovuz kuch rahna sololmaydi, demokratik islohotlarimiz yo'lidan hech qachon ortga qaytara olmaydi.

Biz bahodir va dovyurak harbiyalarimiz bilan - o'zining muqaddas qasamyodiga sodiq qolib, xizmat burchini yerda ham, ko'kda ham sharaf ila ado etayotgan yurtimizning zabardast o'g'lonlari bilan

haqli ravishda faxrlanamiz.

Fursatdan foydalanim, Qurolli Kuchlarimiz saflarida xizmat qilayotgan qo'rmas va haqiqiy vatanparvar askar va ofitserlarning ota-onalariga, shuningdek, harbiy hayotning butun quvonch va tashvishlarini turmush o'rtoqlari bilan baham ko'rib kelayotgan mehribon va sabr toqatli rafiqalariga ulkan minnatdorlik bildiraman.

Biz sizlarning timsolingizda milliy armiyamizga tog'dek tayanch bo'lib turgan buyuk ma'naviy kuchni ko'ramiz. Bugungi ulug' ayyomda sizlarning ham Vatanimizning mudofaa qudratini oshirishda munosib hissangiz borligini yana bir bor katta mammuniyat bilan e'tirof etamiz.

Qadrli do'star!

Biz bundan to'rt yil oldin O'zbekistonda harbiy qurilish sohasini tubdan isloh qilish bo'yicha eng muhim va ustuvor yo'naliishlarni belgilab olgan edik. Shu asosda mamlakatimiz mudofaa qobiliyatini mustahkamlash va Qurolli Kuchlarimizni rivojlantirish uchun keng ko'lamli ishlarni amalga oshirmoqdamiz.

O'tgan qisqa davrda yangi Mudofaa doktrinasini qabul qilindi, harbiy tuzilmalarning tarkibi va vazifalari chuqur gayta ko'rib chiqildi, qo'shnilarini boshqarish tizimi takomillashtirildi, milliy armiyamizni zamонавију qurol-yarog' va texnika vositalari bilan ta'minlash bo'yicha o'ta muhim loyihibar amalga oshirildi.

Tariximizda birinchi marta o'z mohiyatiga ko'ra noyob tizim - harbiy-ma'muriy sektorlar tashkil etildi. Bunday ish usuli joylardagi davlat hokimiyati organlarini mamlakatimiz mudofaa qudratini mustahkamlashga faol jaib etish uchun imkon berdi. Eng muhimi, "Armiya va xalq - bir tanu bir jondir" degan ulug' g'oyani amalda ta'minlashga xizmat qilmoqda.

Ana shunday sa'y-harakatlarimiz natijasida, bugungi kunda O'zbekiston Qurolli Kuchlari respublikamiz mustaqilligi, xalqimizning tinch va osoyishta hayotini ishonchli himoya qilishning chinakam kafolati bo'lmoqda.

Eng asosiysi, milliy armiyamiz har qanday tahdid va xavf-xatarga qarshi munosib zarba bera oladigan el-yurt tayanchi va suyanchiga, yoshlar va harbiy xizmatchilarni vatanparvarlik va sadoqat ruhida tarbiyalashning muhim institutiga aylandi.

Albatta, o'tgan 2020 yil jahondagi barcha davlatlar qatori mamlakatimiz uchun ham jiddiy sinovlar yili bo'ldi. Biz koronavirus pandemiyasining tahdidiga, shuningdek, Buxoro va Sirdaryo viloyatlarida kutilmagan tabiiy va texnologicheskiy ofatlarga duch keldik.

Ana shunday g'oyat keskin sharoitda Qurolli Kuchlarimiz sohibqiron Amir Temur bobomizning "Millatning dardiga darmon bo'lmoq - chin vazifangi zdur", degan egzu da'vatini o'ziga shior qilib oldi.

Ular xalqimizga yanada yaqin bo'lib, safarbarlikni oshirib, qisqa muddatlarda o'z oldiga qo'yilgan muhim vazifalarni munosib ado etganini barchamiz cheksiz minnatdorlik bilan qayd etamiz.

Ayniqsa, bu jarayonda harbiy shifokor va xizmatchilarimiz, huquq-tartibot organlari va qutqaruv xizmati xodimlari haqiqiy mardlik va jasorat namunasini, yuqori kasbyi mahoratni namoyon etganlari alohida tahsin va e'tirofga sazovordir.

Bunday murakkab vaziyatda Qurolli Kuchlar Harbiy tibbiyot akademiyasining tashkil etilgani aholi salomatligi va hayotini muhofaza qilish borasida oldimizga qo'yilgan dolzarb vazifalarni tezkor va samarali hal etish imkonini beradi.

davomi 2 sahifada...

O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI QUROLLI KUCHLARI TASHKIL ETILGANINING 29 YILLIGI VA VATAN HIMOYACHILARI KUNI MUNOSABATI BILAN BAYRAM TABRIGI

...davomi, boshi 1 sahifada.

Mintaqamizda yagona bo`lgan ushbu yangi akademiya harbiy tibbiyat sohasida, favqulodda vaziyatlar oqibatlarini bartaraf etishda ishtirok etadigan yuqori malakali va ixtisoslashgan kadrler tayyorlashga xizmat qiladi.

Akademiyada jahon andozalariga mos innovatsion ishlannmalar hamda ilg`or texnologiyalarga asoslangan o`quv-laboratoriya xonalari va eng zamonaviy moddiy-texnik baza yaratilmoqda.

Milliy armiyamizning tashkiliy tuzilmalarini takomillashtirish bo`yicha qabul qilingan chora-tadbirlar qo`shinlarning jangovar tayyorgarligi, harbiy qudrati va salohiyatini yanada oshirish imkonini berdi.

Pahlavon va botir o`g`lonlarimiz xalqaro harbiy-o`quv mashg`ulotlari, armiya va sport musobaqalarida dunyodagi yetakchi mamlakatlarning harbiy xizmatchilariga aslo bo`sh kelmasdan, g`alabaga bo`lgan irodasini yaqqol namoyish etib, buyuk ajdodlarimizning munosib vorislari ekanini isbotlamoqdalar.

Muhtaram vatandoshlar!

Biz global iqtisodiy inqiroz ta`siriga qaramasdan, harbiy xizmatchilarimiz va ularning oila a`zolarini ijtimoiy qo`llab-quvvatlash, harbiy shaharchalarni obodonlashtirish, ularda zamonaviy infiltratilmalar barpo etish bo`yicha tizimli ishlarimizni izchil davom ettirayapmiz.

Harbiy xizmatchilararning oila a`zolari uchun qo`shimcha ravishda ko`plab yangi ish o`rinlari yaratildi. 3 mingdan ziyod harbiy pensionerlar ishga joylashtirildi. Harbiy xizmatchilararning mingdan ortiq

farzandlariga oliy o`quv yurtlarida ta`lim olishlari uchun davlat grantlari ajratildi.

Hech shubhasiz, "Yoshlarni qo`llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili"da bu boradagi ishlarimizni yanada kuchaytirib, mutlaqo yangi bosqichga ko`taramiz.

Yaqinda bo`lib o`tgan O`zbekiston Yoshlari forumida, Oliy Majlis va xalqimizga yo`llagan Murojaatnomamizda ham ushbu yo`nalishdagi chora-tadbirlarni aniq belgilab berdik.

Yangi O`zbekistonda yosh avlodni jismoniy va ma`naviy sog`lom, Ona Vatanga fidoyi va jonkuyar insonlar bo`lib ulg`ayishi, shonli tariximizdan ibrat olib, undan faxrlanib yashashlari uchun barcha kuch va imkoniyatimizni to`liq safarbar etamiz.

Jahonda mafkuraviy kurashlar keskin tus olayotgan, axborot makonida turli xavf-xatar va tahidlar tobora ortib borayotgan hozirgi sharoitda barchamiz doimiy ogoh va sezgir, faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo`lishimiz kerak.

Ayniqsa, adashib, yet g`oyalari ta`siriga tushgan shaxslar va ularning farzandlarida mafkuraviy immunitetni shakllantirish va ularni sog`lom turmush tarziga, to`g`ri yo`lga qaytarishda harbiy xizmatchilarimiz davlat va jamoat tashkilotlari bilan hamkorlikdagi ishlarni yanada kuchaytirishi lozim.

Hurmatli mard va jasur Vatan himoyachilari!

Bugun dunyoning olis va yaqin mintaqalarida murakkab mojaro va to`qnashuvlar davom etayotgan bir paytda

jonjon O`zbekistonimizda tinchlik va xavfsizlikni ta`minlash borasidagi ishlarimizni yanada samarali tashkil etishimiz shart.

Xususan, mudofaa qobiliyatimizni mustahkamlash, qo`shinlarni zamona viy qurol-yarog` va texnikalar bilan ta`minlash, bo`limmalarni boshqarishda axborot texnologiyalarini keng qo`llash, jangovar tayyorgarlik va kasbiy mahoratni oshirish - bundan keyin ham ustuvor vazifalarimiz bo`lib qoladi.

Hech shubhasiz, bиргалидаги са`й-харакатларимиз билан ана шундай езгу мақсад ва мурраларга еришишга, халқимизнинг тинч меҳнати, осоёзиша hayotini, yurtimizning musaffo osmonini ko`z qorachig`idek asrab-avaylashga har tononlama qodirmiz.

Hurmatli do'star!

O`zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tashkil etilganining 29 yilligi hamda Vatan himoyachilari kuni bilan siz, azizlarni va oila a`zolaringizni yana bir bor chin yurakdan tabriklayman.

Barchangizga mustahkam sog`liq, oilaviy baxt va saodat, sharafli va mas`uliyatli faoliyatizingizda ulkan zafarlar tilayman.

Xalqimizning yuksak ishonchi va hurmat-ehtiromi sizlarga hamisha yor bo`lsin!

Shavkat Mirziyoev
O`zbekiston Respublikasi
Prezidenti,
Qurolli Kuchlar Oliy Bosh
Qo'mondoni

14 YANVAR - VATAN HIMOYACHILARI KUNIGA BAYRAM TABRIGI!

STOMATOLOGIYA FAKULTETI KAFEDRALARI XODIMLARI VILOYAT TUMANLARIDA TIBBIY KO'RIKLAR O'TKAZDILAR

Mamlakatimiz tibbiyot tizimi oldida hozirgi vaqtida aholi salomatligini muhofazalashga yo'naltirilgan ishlar ko'lamini yanada kengaytirish, tibbiy-profilaktika tadbirlarini yanada takomillashtirish, fertil yoshdag ayollar, homiladorlar, bolalar, o'zgalar parvarishiga muhtoj bo'lgan shaxslar, yolg'iz keksalar, nogironlar, surunkali kasalligi bor, ijtimoiy himoyaga muhtoj bo'lgan bемorlar holidan xabar olish va tibbiy-sanitariya yordami ko'satishni takomillashtirish bo'yicha keng qamrovli ishlar amalga oshirish kabi maqsadlar qo'yilgan. Joylarda aholini sifatlari tibbiy ko'riklarini o'tkazish va sog'lom turmush tarzi asoslarini

tushuntirish ishlarida Samarqand davlat tibbiyot instituti xodimlari va talabalar ham munosib hissa qo'shib kelmoqdalar.

Sog'liqni saqlash tizimini birlamchi bo'g'inlariga ko'maklashish, ko'satsilayotgan tibbiy yordam sifatini ko'tarish maqsadida otorinolaringologiya va 2-son stomatologiya kafedralarini xodimlari Urgut va Kattaqo'rg'on tumanlari hamda Kattaqo'rg'on shahrida bo'dilar.

Institutni otorinolaringologiya kafedrasini mudiri professor N.J. Xushvakova rahbarligida viloyatimizni Urgut tumanı Quyi Tegana qishlog'idagi 81-maktabida profilaktik ko'rlik

o'tkazildi, stomatologiya fakulteti dekanı A.A. Axmedov va 2-son stomatologiya kafedrası assistenti U.A. Xolboyev tomonidan esa tumandagi 107-sonli umumta'lim maktabining o'quvchilarida stomatologik profilaktika muolajalari o'tkazildi. Tashkil etilgan ko'riklar va mutaxassislar tomonidan berilgan konsultatsiyalar aholi vakillari va tibbiyot xodimlari tomonidan minnatdorchilik bildirdilar.

Institutni otorinolaringologiya kafedrasini xodimlari 5 va 6 kurslar talabalar klinik amaliyat o'tayotgan Kattaqo'rg'on tumanı va Kattaqo'rg'on shahrida ham bo'dilar. Institut talabalarini biriktirilgan xudduda mahalliy mutaxassislar bilan birgalikda aholini xatlov va antropometriyadan o'tkazish, aholi o'tasida "Yuqumli bo'limgan kasalliklar (yurak-qon tomir, nafas olish yolları kasallikları, qandlı diabet va semizlik) haqida tushuncha va uning profilaktikasi, sog'lom turmush tarzini qo'llab quvvatlash, to'g'ri ovqatlanish tamoyillarini tatbiq qilish, jismoniy faoliyk va uning ahamiyati to'g'risida targ'iboti, xudduddagi ahvoli og'ir va murakkab bемorlarni aniqlab, ularga mas'ul bo'lgan professor-o'qituvchilar ko'rigidan o'tkazishni tashkillash kabi ishlar bilan shug'unlanmoqdalar. Institut xodimlari joylarda tibbiy ko'rik hamda talabalar va tibbiyot muassasalari xodimlari uchun mahorat-darslarni ham o'tkazdilar.

I. SHAMATOV
Otorinolaringologiya kafedrası
assisenti

ПРАЗДНИЧНАЯ ВСТРЕЧА В ЧЕСТЬ ДНЯ ЗАЩИТНИКОВ РОДИНЫ ПРОШЛА В САМГМИ

12 января 2021 года в честь 29-летия образования Вооружённых Сил Республики Узбекистан и праздника "14 января - День защитников Родины" в большом зале собраний Самаркандского государственного медицинского института состоялась торжественная встреча. На праздничной встрече приняли участие военнослужащие школы подготовки младших специалистов ВС РУз, военный оркестр ЦВО, воспитанники военизированной группы ДОУ №121 и детского дома №1 г.Самарканда, преподаватели, курсанты кафедры военно-медицинской подготовки и студенты СамГМИ.

Торжественная часть началась внесением Государственного Флага и исполнением Государственного Гимна РУз. Выступивший с приветственным обращением к участникам ректор института проф. Ж.А. Ризаев тепло поздравил всех с праздником Дня защитника Родины, отметил особое место и роль военной кафедры института в патриотическом воспитании студентов. От имени руководства института представителям школы подготовки младших специалистов ВС РУз, военного оркестра ЦВО, ДОУ №121 и детского дома №1, а также преподавателям кафедры военно-медицинской подготовки СамГМИ были

преподнесены памятные подарки.

В процессе творческой части встречи воспитанники военизированной группы ДОУ №121, детского дома №1 представили красочные представления с исполнением патриотичных песен и национальных плясок, а курсанты кафедры института показали свою боевую выправку и работу с оружием, также интерес участников вызвали подготовленная экспозиция школы подготовки младших специалистов ВС РУз. Праздничное настроение участникам встречи также добавили выступления Военного оркестра ЦВО и студентки института с песней "Молодой лейтенант".

ТОРЖЕСТВА ПРАЗДНИКА "14 ЯНВАРЯ - ДЕНЬ ЗАЩИТНИКА РОДИНЫ" В САМАРКАНДЕ

Общенародный праздник "14 января - День защитника Родины" и 29-летие со дня создания Вооруженных Сил Республики Узбекистан были широко отмечены в Самарканде.

Представители Самаркандского государственного медицинского института приняли активное участие на торжественном возложении цветов к памятнику великого государственного деятеля и полководца Амира Тимура в г.Самарканде. Празднества продолжились торжественным парадом военной техники, показательными

выступлениями военнослужащих Вооружённых Сил и правоохранительных органов. В честь праздника также были проведены показательные спортивные выступления учащейся молодёжи.

Торжественность мероприятия, боевая выправка и образцowość исполнения боевого строевого шага вызвали большое воодушевление участников торжественных мероприятий, вызвали чувство гордости за национальную армию страны, твёрдо стоящую на страже мира и спокойствия нашего народа.

TURKIYALIK HAMKASBLAR INSTITUT LABORATORIYALARINI MODERNIZATSIYALASHGA KO`MAKLASHADILAR

2021 yil 15 yanvar kuni Samarqand Davlat tibbiyot instituti rahbariyatini "MosLab" tibbiyot innovatsion kompaniyasi rahbari Osman Bashan va Anqara Davlat tibbiyot universiteti professori, Anqara shahar shifoxonasi patologiya laboratoriysi mudiri Faruk Koksal (Turkiya) bilan onlayn tarzda muloqoti o'tkazildi.

SamDTI rektori prof. J.Rizaev janob Osman Bashanni bo'lib o'tgan tashrifi samarali ekanligini, turkiyalik hamkasblar ikki tomonloma hamkorlikga tayyor ekanliklarini bildirdilar. Iliq suhbat davomida tomonlar tomonloma institutni klinikalarida patologik laborator xizmatning salohiyatini oshirish uchun yangi zamonaviy qurilmalar bilan jihozlash hamda turkiyalik mutaxassislar yordamida xodimlar malakasini oshirish chora-tadbirlarini muhokama qildilar.

Samarali muloqot yakunida tomonlar ikki tomonloma hamkorlikka o'zaro yo'lg'a qo'yish uchun tez orada memorandum imzolash va institutimiz klinikalarida eng zamonaviy qurilmalar bilan jihozlangan laboratoriya yaratish bo'yicha kelishib oldilar.

В САМГМИ ПРОШЛА ПРЕЗЕНТАЦИЯ ЖУРНАЛА МЕДИЦИНСКОГО ТУРИЗМА "ANATOMICA"

В Малом зале собраний Самаркандского государственного медицинского института прошла презентация глянцевого журнала медицинского туризма "ANATOMICA".

Данный журнал основан при ННО "Medtravel global system", имеющей целью объединить крупные отечественные медицинские клиники, санатории и туристические компании, увеличивать спрос на их услуги не только внутри, но и за пределами Узбекистана.

Презентацию журнала для

сотрудников клиники №1, сотрудников кафедр, магистрантов и клинических ординаторов провела главный редактор журнала Барно Икрамова. В своём выступлении она отметила, что выходящий на узбекском и русском языках журнал представляет собой сборник мнений экспертов, полезных советов, передовых технологий и реальных историй о культуре здоровья, красоте и качестве жизни. Сегодня, когда в вопросах общей и эстетической медицины

доступна абсолютно любая информация, все равно ощущается потребность в обоснованных и объективных советах компетентного проверенного специалиста. Журнал был создан для повышения медицинской грамотности населения и доверия к медицинским услугам в стране. На состоявшейся встрече также выступила Гульнара Радулова, презентовавшая возможности и потенциал

специализирующейся на продаже и обучении лазерного медицинского оборудования. В выступлении было отмечено, что поставляемое медицинским учреждениям оборудование соответствует европейским стандартам, что позволяет проводить коррекцию и оперативные вмешательства на самом высоком мировом уровне.

Презентации прошли в интерактивном режиме, и гости ответили на все многочисленные вопросы заинтересованной аудитории.

BOLALAR UCHUN ONA SUTINING AFZALLIGI

Oziqlanishni to`g`ri tashkil etish muammosi nafaqat tibbiy, balki ijtimoiy ahamiyatga ham ega bo`lib, insoniyatning keyingi rivojlanishini belgilaydi.

Bolalar axolisining sog`lomlik holati, kasallanish va o`lim darajasi, to`g`ri tarbiya va parvarish bilan bir qatorda, shaxsiyatning uyg`un rivojlanishini ta`minlaydigan, immunitetni oshiradigan, bola tanasining fiziologik ehtiyojlarini qondiradigan mutanosib, sifatlari va ratsional ovqatlanishga bog`liq.

Tabiatdan chaqaloqning ehtiyojlaridan kelib chiqib, yagona moslashtirilgan ozuqa bu ona sutidir.

Ona suti erta yoshdagagi bolalar uchun oziqlantirishda oltin standart bo`lib, bolaning sog`lom o`ishi va rivojlanishini qo`llab-quvvatlash uchun kerakli va foydali moddalarning muvozanatini ta`minlaydi.

Ona sutida o`shis omillari mavjud bo`lib, ular bolani uyg`un va yoshga mos rivojlanishiga imkon beradi.

Ona sutida ichak mikroflorasini qo`llab-quvvatlovchi noyob prebiyotikalar mavjud.

Prebiyotikalar ichakdagi foydali mikroorganizmlarning ko`payishiga faol yordam beradi.

Etilgan ona sutining asosiy tarkibiy qismi zardob oqsillari - albumin, globulinlardir. Ular bola qon zardobidagi oqsillar bilan bir xil bo`lib, o`zgarmagan holda ichakkaldan suriladi; sigir sutidan ona sutining asosiy oqsil tarkibining muhim o`ziga xos farqi, albumin-globulin fraktsiyalari o`rtasidagi nisbatadir. Ona sutida mayda dispersli oqsillar (ular nisbatdan osonroq xazim bo`ladi) va kazeinogen (xazim bo`lishi qiyinroq) (yirik ya`ni yuqori molekulyar dispersli oqsil) o`rtasidagi nisbat, ona sutida 4:1 va sigir sutida 1:4 ni tashkil qiladi.

Onaning sutida ko`p miqdorda taurin va sistin aminokislotsasi mavjud bo`lib, u bosh miya neytonlarining shakillanishi uchun zarurdir.

Ko`krak sutida yog`larning asosiy qismimi

triglitseridlar (98%) tashkil qiladi. Shuningdek faqat ona sutidagini lipaza fermenti xam mavjud bo`lib, u sut tarkibidagi yog`larning 90-95% so`rilishini dastlabki 2 soat ichida ta`minlaydi, sigir sutida esa yog`larning surilishi ona sutiga nisbatdan kam 60% ga teng.

Yog`lar ona sutining o`zgaruvchan tarkibiy qismi bo`lib, sutka davomida o`zgarib turadi.

Ba`zi onalarda yog` larning miqdori emizishning sungida boshidagiga qarangda 4-5 barobar ko`p bo`ladi. Ona sutining bunday tarkibi bolada to`yish xissimi keltirib chiqaradi. Bu esa bolani to`liq, oxirigacha emizish lozim ekanligini ko`rsatadi.

Ko`krak sutida oshqozon-ichak traktini ta`sirlaydigan oz miqdordagi to`yingan yog` kislotalari va ko`p miqdorda (0,4 g / 100 ml) to`yinmagan (essensial) yog` kislotalari - linolen va araxidon kislotalari bo`lib, ular ona sutida asosiy energiya manbai (50% gacha) bo`lib hisoblanadi.

Bu kislotalar oqsillarning xazm bo`lishini, organizmning infeksiyaga chidamliligini oshirib, miya rivojlanishiga xam ta`sir qiladi.

Ona sutidagi uglevodlar asosan alfa-laktoza shaklida bo`lib, sigir sutida esa beta-laktoza bo`ladi.

Ona sutining o`ziga xos ya`na bir tomoni bu uning osmolyarligi bo`lib u qon osmolyarligiga yaqin ya`ni 260-270 mosm/l ga teng. Bu esa ozuqanigan yaxshi xazm bulishiga va gomiostazning barqaror tutishga yordan beradi. Ona sutida vitaminlarni sigir sutiga nisbatdan ko`p. Ona sutidagi vitamin E ning miqdori bolaning ehtiyojini to`liq qondiradi. Kalsiy va fosforning nisbati 2:1 bo`lib, bu bolaning suyak to`qimasining mu`tadil o`ishi va rivojlanishi ta`minlaydi, rux

va mis bolaning o`sishiga, xujayra darajasida immun tizimiga ta`sir qiladi. Ona sutida shuningdek bir qator xazim jarayonlari ishtirot etadigan aktiv fermentlar (proteaza, trepsin, amilaza, lipaza) va qalqonsimon bez , buyrak o`sti bezi, gipofiz va b.q garmonlar xam mavjud. 6 oygacha bo`lgan bolalarda ona suti nafaqat oziq ovqat balki suv manbai xamdir. Shuning uchun bu yoshda qo`shimcha suv berishga extiyoj yo`q. Tabiiy oziqlantirish bolani nerv tizimiga xam ta`sir qilib, bolani

tinchlantiradi, bola kam yig`laydi, injiqligi kamayadi va uyqusi me`yorlashadi. Ona bilan bola o`rtasidagi hissiy bog`liqlik sutning o`zoq muddat ajralishiga sabab bo`ladi.

Ko`krak sutining himoya vazifasi onadan bolaga og`iz orqali o`tadigan passiv gumoral immunitet bo`lib, u patogen mikroflaradan bolani himoya qilishda ilk bo`g`in bo`lib hisoblanadi.

Shunday qilib, ona suti ko`krak yoshidagi bola uchun zarur bo`lgan barcha komponentlar (yog`lar, uglevodlar, oqsillar), ozuqaviy mikro elementlar (vitaminlar, minerallar)ga boy ozuqa bo`lib, bolaning sog`lom o`ishi va rivojlanishini ta`minlaydi.

Shuning uchun ko`krak suti dastlabki olti oy davomida barcha bolalar uchun yagona ozuqa sifatida qaraladi va 6 oylikdan keyin esa ona sutini tuxtatmagan xolda (2 yoshgacha) qo`yuqroq qushimcha ovqatga o`tish tavsия etiladi.

**Dotsent Gulsara QUDRATOVA ,
Assistent Zilola XOLMURADOVA .
Davolash fakulteti, pediatriya kafedrasи.**

BIRINCHI KURS TALABALARI BILAN UCHRASHUV

2021 yil 25 yanvar kuni institut kichik majlislar zalida tibbiy pedagogika fakultetini birinchi kurs talabalarini bilan uchrashuv o'tkazildi.

Fakultet dekani S.E. Mamaradjabov o`zining murojaatida institutda talabalarini ta`lim olishlari va o`zlarini namoyon qilishlari uchun yaratilayotgan shart-sharoitlar, ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyat bilan shug`ullanishlari uchun qilinayotgan ishlar haqida batafsil gapirib berdilar. Talabalar jahon standartlariga javob beradigan ta`lim olishlari uchun faoliyat ko`rsatilayotgan mt.sammi.uz va boshqa axborot ta`lim resurslari alohida ta`kidlanib, barcha talabalarga yaxshi bilim olish va fanlarni o`zlashtirish bo`yicha tavsiyalar qilindi.

Ochiq muloqot davomida fakultet talabalarini barcha taklif va takliflari tinglandi. Birinchi kurs talabalarini barcha berilgan savollariga javoblar oldilar.

"XX ASR IBN SINOSI" - SAMARQAND DAVLAT TIBBIYOT INSTITUTIDA ISLOM ZOKIROV FAOLIYATIGA BAG'ISHLANGAN XALQARO ANJUMAN O'TKAZILDI

Institutda o'tkazilgan xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyada Sharja tibbiyot universiteti (BAA), Isroil tibbiyot universiteti, Rossiya Federatsiyasining N.I.Pirogov nomidagi tibbiyot ilmiy-tadqiqot universiteti, Rossiya xalqlar do'stligi universiteti, Astraxan davlat tibbiyot universiteti, Kemerovo davlat tibbiyot universitetlari, Ukrainianing Milliy tibbiyot universiteti (Odessa), Ternopol milliy tibbiyot universiteti, Qozog'iston, Tojikiston va O'zbekistonning barcha oliy tibbiyot o'quv yurtlari professor-o'qituvchilari

ishtirok etishdi.

Anjumanda buyuk shifokor, pedagog olimning hayot yo'li, ilmiy merosi, akusherlik-ginekologiya bo'yicha yaratgan ilmiy mabtabi, ayollar va bolalar sog'lig'ini asrash bo'yicha erishilgan yutuqlar, zamonaviy akusherlik va ginekologiyaning dolzARB masalalari muhokama etildi.

K on f e r e n s i y a d a O'zbekiston sog'liqni saqlash vaziri o'rinosari Elmira Bositxonova, O'zbekiston va Rossiya fanlar akademiyasining akademigi Shavkat Karimov, Turkiyaning Sog'liq bilimlari

universiteti rektori, professor Jevdat Erdol, Privoljsk tadqiqot tibbiyot universiteti rektori Nikolay Karyakin, Ukrainianing Ternopol milliy tibbiyot universiteti rektori Mixail Korda, Qozoq milliy tibbiyot universiteti rektori Talgat Nurgojin, Tojikiston davlat tibbiyot universiteti rektori Mahmudshoh Gulzoda, SamDTI rektori Jasur Rizayev, shuningdek, bir qator jahon ilmiy muassasalari va xususiy klinikalar rahbarlari so'zga chiqdilar.

Yalpi majlisda akademik I.Zokirovning sharafli hayot yo'li, serqirra faoliyati, respublikamizda onalik va

bolalikni himoya qilish bo'yicha amalga oshirgan ishlari, ilmiy mabtabi (80 dan ortiq fan nomzodlari va doktorlariga rahbarlik qilgan), zamonaviy akusherlik va ginekologiyaning bir qator dolzARB masalalari haqida ma'ruzalar eshitildi. Konferensiya "Onalar va bolalar sog'lig'ini saqlash - zamonaviy tibbiyotning ustuvor yo'nalishi", "Ginekologik amaliyotning dolzARB masalalari", "Perinatal tibbiyotning dolzARB masalalari", "Akusherlik va ginekologiyada shoshilinch holatlar" kabi shu'balarda davom ettilib, ularda 80 dan ortiq dolzARB ma'ruzalar qilindi.

Xalqaro konferensiyada anjuman ilmiy ishlarini o'zida mujassam etgan SamDTIda nashr qilinadigan "Biologiya va tibbiyot muammolari" xalqaro jurnalining navbatdagi soni va akademik I.Z.Zokirovning "Tanlangan ilmiy asarlari" kitobining taqdimoti ham o'tkazildi. Mazkur xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya shubhasiz respublikamiz tibbiyotida avlodlararo ilmiy merosni asrash, tibbiyot sohasini eng zamonaviy ilmiy yutuqlar bilan boyitish, malakali tibbiyot kadrlarini tarbiyalash, tibbiyot olygohlarini chet el universitetlari va ilmiy-tadqiqot muassasalari bilan munosabatlarini yanada mustahkamlashga xizmat qiladi.

SamDTI axborot xizmati.

ILM-FAN SOHASIDA TO'G'RILIK VA ODOB MEZONLARI

...davomi, oldingi sonda.

Bu hammasi Puankarega qolganda avtoritet va prioritet masalalarida tarixiyadolatsizlik tufayli edi. O'z davrida uni genial olim hisoblashgan. Lekin uning bir kashfiyoti boyicha nohaqliq haligacha saqlanib qolmoqda. Gap shundaki nisbiylik qonunining birinchi va asosiy yaratuvchisi aynan Puankaredir. A.Eynshteynchi? Eynshteyn ushbu qonunning asoschilaridan biri, hatto mashhur $ye=mc^2$ formulasining muallifi bo'ssada, u bu yangi qonunning yagona egasi emas (Smorodinskiy Ya.A., 1978). Puankare nisbiylik prinsiplari bilan 1890 yillardan boshlab shug'ullangan, bi nechakitob chiqqagan, ma'luzalar o'qigan. A.Eynshteyn esa 1905 yilgacha biron ta chiqish qilmagan, fizikaning umuman boshqa muammolari bilan shug'ullangan; to'satdan nisbiylik nazariyasi asoslariga bag'iishlangan maqola chop qiladi. Haligacha ilm-fan tarixchilar "Eynshteyn Puankare maqolalarini o'qiganmi?" deb bahs qilishadi. Eynshteynni o'zi "xabarim yo'q edi" deb javob berib kelgan. Faqat qarigan chog'ida vijdon qiyinay boshlagan shekilli, shunchaki "Nisbiylik nazariyاسını yaratishda Lorens va Puankarening xizmatlari bor" deb eslab o'tgan. Bu baxslardan Puankarening o'zi iztirob chekkanmi, yo'qmiedi fol ochishdan foyda yuq, lekin u bag'ri keng bol'ganliganiq. Hatto o'nlab kashfiyotlarini boshqa ismlar bilan atagan: Betti sonlari, Kleyn guruhi, Puasson turg'unligi va boshq. U bir bor Eynshteynni ishga joylashishi uchun qollab-quvvatlab iltimosnomasi ham yozgan ekan. Endi bugunga kelib nisbiylik nazariyasingining yaratuvchilarini Lorens, Puankare va Eynshteyn bo'lib, bu qatorda Puankarening xizmati, ulushi hammasidan ko'proqdir deb arz qilish zarur emasdir, ammo bu haqda eslatib o'tish adolatdan boladi (A.A'zam, 2016).

Endi biologiya soxasida. Darvinizm, organik dunyoning evolyusion materialistik nazariyasi Ch.Darvin dunyoqarashi mahsuli (BSE, 7 tom, 1956). Evolyusion nazariyani ishlab chiqishni 1837 yilda boshlab, Ch.Darvin 1858 yildagina Linney jamiyatiga yig'ilishida tabiiy turlanish haqida ma'reza qildi. O'sha yig'ilishda A.Uolles ham ma'reza o'qidi, uning fikrulari Darvinniki bilan bir xil edi. Ikkala ma'reza ham jaimyat jurnalida birga chop etildi, lekin Uolles evolyusion nazariyani Darvin o'zidan oldinroq, chuqur va to'laroq ishlab chiqqgan deb, ustiga-ustak o'zining

1889 yilda nashr etilgan aossiy ilmiy ishini "Darvnizm" deb atab Darvinnin prioritetini ta'kidlaydi (BSE, 44 t., 1956). Darvoke kizig'i shundaki bu ikki buyuk olimlarning bir xil bag'ri kengligi, ularning tashqi q i y o f a l a r i n i n g o'xshashligida ham o'z isbotini topgan (6-rasm).

Ilm-fan sohasidagi bunday bahslar, munozaralar tibbiyotda, xususan urologiyada ham kam emas.

Ma'lumki urologiya amaliyotida keng tarqalgan a d e n o m e k t o m i y a operatsiyasi qovuq (Fedorov S.A., 1909; Fuller A.O., 1905; Freyer P.S., 1901), qov orti (Lidskiy A.T., 1923; Millin N., 1945), oraliq (Guthrie G.J., 1834), ishiorektal (Voelker Fr., 1911), to'g'ri ichak (Saposhkov K.P., 1926) orqali amalga oshiriladi (Tkachuk V.N., 2011).

Barchaning fikricha

rossiyada adenomektomiya operatsiyasini birinchi bo'lib, S.P. Fedorov (7-rasm) bajargan (1909), uning bosqichlari 9,10,-rasmlarda keltirilgan.

Qo'yidagi ma'lumotlarning to'liq ishonarligiga kafolat berolmagan holda, ta'kidlash kerakki S.S. Yudinning (8-rasm) tadiqlashicha bu operatsiyani S.P. Fedorovdan bir yil oldin G.L. Gar "Moszdrav Zaxarino xirurgiya sanatoriyasida amalga oshirgan". Bu haqda "Freyer bo'yicha prostatektomiya" nomi

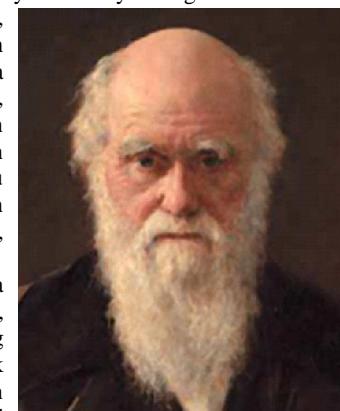
bilan "N.A. Velyaminov xirurgik arxivida" 1907 yoki 1908 yilda chop etilgan. O'zining nozik iboralari bilan buyuk xirurg S.S. Yudin G.L. Garga quyidagicha ta'rif beradi: "Haddin qo'pol va o'ylab o'tirmay operatsiya qilardi. Lekin haqiqat yuzasidan ta'kidlash kerakki, Gar qiyin va ma'suliyatli operatsiyalarini buyniga olar va muvaffaqiyat bilan amalga oshirardi". "Velyaminov xirurgik arxivini" varaqlab, uning bir nechta chop etgan ishlarini topdim. Uning

Freyer usulidagi prostatektomiya, oshqozon raki bo'yicha rezeksiya kabi qator operatsiyalarini hisobotini o'qib xayratga qolmay bo'ladimi; bu hisobotlar 1907 yoki 1908 yillarda chop etilgan edi shekilli".

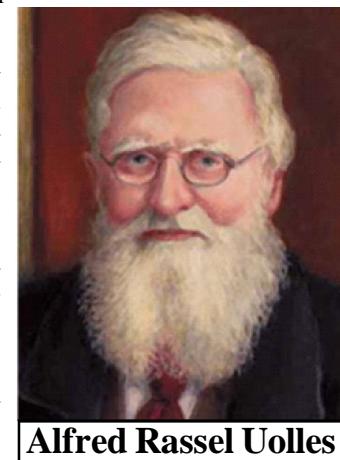
Jurnalning nashr qilinishi redaktor hisobiga bo'lib, bir bor qiyinchilik tug'ilganda A.P. Chegov ham xomiylik qilgan: "Jurnalni qutqarish uchun men har kimga qulluq qilishga har qanday daxlidzda kutishga tayyorman, yaxshi xirurgik jurnalni qutqarish 20 minglab omadli operatsiyalar kabi foydalidir". Jurnalning qaysidir bir tomda Rossiyada birinchi bo'lib bajarilgan qovuq orqali ochiq adenomektomiya haqidagi ilmiy hisoboti ham chop etilgan edi.

Afsuski, operatsiyasining prioritetini G.L. Gar o'ylamagandir ham. Zero, hayotda ko'p bo'lganidek yer yuzidagi oddiy insonlar yorug' nurlari buyuklar soyasida qolib ketadi. Ko'ngilni to'ldiradigan shuki, kech bo'lsada, bunday tarixiy voqealarga anqlik kiritib, esdan chiqqan yoki o'z vaqtida e'tibor berilmagan prioritet xolatlarni ilm-fan ahliga yetkazishdir.

**Saloh ALLAZOV
Institut professori**

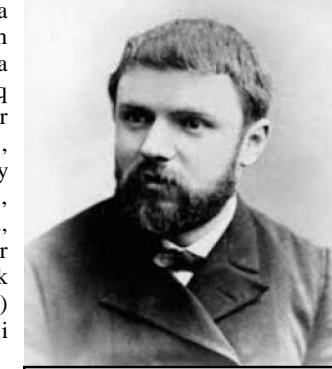
Charliz Darwin

Alfred Russel Wallace

Alfred Russel Wallace

Robert Guk

Samarqand davlat tibbiyot instituti rektorati va kasaba uyushmasi qo'mitasi institut "Anesteziologiya va reanimatsiya" kafedrasi mudiri, t.f.d. dotsent Mansur Matlubovga o'g'li

Saidnuriddin Murodxonovning

bevaqt vafot etganligi munosabati bilan chuqur hamdardlik bildiradi.

Samarqand davlat tibbiyot instituti rektorati va kasaba uyushmasi qo'mitasi institut yoshlar bilan ishslash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi boshlig'i Sulaymon Halimovga onasi

Mahkamtoch Xo'jamovining

vafot etganligi munosabati bilan chuqur hamdardlik bildiradi.

Samarqand davlat tibbiyot instituti rektorati va kasaba uyushmasi qo'mitasi institut 2-qism injeneri Mirzoxid Lutfullayevga otasi

Saloxiddin Lutfullayevning

vafoti munosabati bilan chuqur hamdardlik bildiradi.

SamDTI quyidagi lavozimlariga tanlov e'lon qiladi

DAVOLASH ISHI FAKULTETI

Onkologiya kafedrasi, dotsent lavozimiga - 1 o'rin;
assisstant o'qituvchi lavozimiga - 2 o'rin;
Ftiziatriya kafedrasi, Katta o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
4-son ichki kasalliklar kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
Sud tibbiyoti kafedrasi, dotsent lavozimiga - 2 o'rin;
Anesteziologiya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
Patologik anatomiya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
Davolash fakulteti pediatriya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 2 o'rin;
Akusher ginekologiya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 2 o'rin;
1-son ichki kasalliklar kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;

PEDIATRIYA FAKULTETI

Klinik laboratoriya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
Oftalmologiya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
3-pediatriya va tibbiy genetika kafedrasi, dotsent lavozimiga - 1 o'rin;
1-son pediatriya kafedrasi, dotsent lavozimiga - 1 o'rin;
Nevrologiya kafedrasi, dotsent lavozimiga - 1 o'rin;
Katta o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;

TIBBIY PROFILAKTIKA, JAMOATSALOMATLIGIVA TIBBIYBIOLOGIYAFAKULTETI

Jamoat salomatligi kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
Fiziologiya kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 1 o'rin;
Odam anatomiyasи va OXTA kafedrasi, asisstant o'qituvchi lavozimiga - 2 o'rin;
Jamoat salomatligi va sog'lioni saqlash menejment kafedrasi, Katta o'qituvchi lavozimiga - 2 o'rin.

Kafedra mudiri lavozimini egallash uchun tanlovdan fan doktori, fan nomzodi ilmiy darajasiga, professor yoki dotsent ilmiy unvoniga, shuningdek falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasiga ega bo'lgan shaxslar qatnashishi mumkin.

Dotsent lavozimini egallash uchun tanlovdan fan doktori, fan nomzodi (PhD) ilmiy darajasiga yoki dotsent ilmiy unvoniga ega bo'lgan shaxslar qatnashishi mumkin

Samarqand Davlat Tibbiyot Instituti Davolash fakulteti OCHIQ MA'RUZA

Mavzu: O'choqli pnevmoniylar. Etiologiyasi, patogenezi, tasnifi, klinikasi laborator-insturmental diagnostikasi

Ma'ruzachi: 4-ichki kasalliklar kafedrasi kafedra mudiri., PhD. M.B. Xoljigitova.

Eksperdlar: Prof. t.f.d Tashkenbayeva E.N., Dotsent. Ziyadullayev SH.X Sanasi: 11.02.2021 y. soat 13:10 da

O'tkazish joyi: Kafedra ma'ruba zalida

Taklif qilingilar: Davolash fakulteti V-kurs 525-528 guruh talabalari, klinik ordinatordar, bo'lim terapevtlari, poliklimka vrachlari, dekanat ma'sul xodimlari, institutning terapeutik kafedralari xodimlari va hohlovchilar.

SAMARQAND - 2021

Tahririyat raisi:

J.A. RIZAYEV

Bosh muharrir:

E.S. TANGIROV

Tahrir hay'ati:

**G.U. LUTFULLAEV,
S.A. KARABAEV,
S.E. MAMARADJABOV,
A.A. AXMEDOV,
J.F. KADIROV.**

SHIFOKOR SO`ZI

Nashr uchun mas'ul:
N. MUSURMANOV

Operator va sahifalovchi:
A. KELDIYAROV
Fotomuxbir:
O. AXMEDOV

Asisstant o'qituvchi lavozimini egallash uchun tanlovdan fan nomzodi (PhD) ilmiy darajasiga, tegishli mutaxassislik bo'yicha oliy ma'lumotga ega bo'lgan shaxslar (magistr, diplomli mutaxassis) qatnashishi mumkin.

Hujjalarning e'lon qilingan kundan boshlab bir oy davomida qabul qilinadi.

Manzil: Samarqand shahri A.Temur ko'chasi, 18 uy.

SamDTI Ilmiy kotibi.

Samarqand Davlat Tibbiyot Instituti Davolash fakulteti OCHIQ MA'RUZA

SamDTI 2-xirurgik kasalliklar va urologiya kafedrasida 2021-yil 27-yanvar kuni urologiya fanidan soat 11:30 da ochiq ma'ruba bo'lib o'tadi.

Mavzu: Ayollarda siydkni tuta olmaslik.

Ma'ruzachi: SamDTI 2-xirurgik kasalliklar va urologiya kafedrasining professori, t.f.d. Allazov S.A.

Manzil: Respublika shoshilinch tibbiy yordam ilmiy markazi Samarqand filiali majlislar zali (2-qavat).

Taklif qilinganlar: Tibbiy pedagogika fakulteti 405-408 guruh talabalari, klinik ordinatordar, magistrlar, bo'lim vrachlari, viloyat urologiya ilmiy jamiyatiga a'zolari, ginekologlar, nevropatologlar, o'quv bo'limi va barcha qiziquvchilar.

SAMARQAND - 2021

Gazeta Samarqand viloyat matbuot va axborot boshqarmasi tomonidan 18.01.2007 y. 09-33 raqami bilan ro'yxatga olingan.
INDEKS: 5539

MANZIL: Samarqand shahri, Amir Temur ko'chasi 18-uy.
Tel: (99866) 233-09-76 Faks: (99866) 233-71-75
e-mail: shifokor@samti.uz, sammi@sammi.uz

Gazeta har oyda bir marta to'liq rangli shaklda chop etiladi va bepul tarqatiladi

*Gazeta SamDTI bosmaxonasida, ofset usulida chop etiladi.
Nashrga ruxsat berildi: 2021 yil, 25 yanvar. Adadi 200 nusxa. Buyurtma: 17*